

ผู้สูงอายุกับระบบสวัสดิการรัฐ

“สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สำรวจความคิดเห็นเฉพาะผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และภูมิภาคต่าง ๆ เรื่อง “ผู้สูงอายุกับระบบสวัสดิการรัฐ” กลุ่มตัวอย่างจำนวน 434 คน (สำรวจทางออนไลน์และภาคสนาม) ระหว่างวันที่ 21-24 กรกฎาคม 2569 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุคิดว่าประเทศไทยมีความพร้อมในการรองรับสังคมผู้สูงอายุเพียงใด

อันดับ 1	ไม่พร้อม	67.28%
อันดับ 2	พร้อม	32.72%

2. ผู้สูงอายุคิดว่าระบบสวัสดิการรัฐในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการเพียงใด

อันดับ 1	ไม่เพียงพอ	74.65%
อันดับ 2	เพียงพอ	25.35%

3. ผู้สูงอายุคิดว่ารัฐควรปรับปรุงเรื่องใดมากที่สุด เพื่อให้เข้าถึงสวัสดิการได้สะดวกขึ้น

อันดับ 1	มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในพื้นที่	65.90%
อันดับ 2	เปิดบริการถึงบ้านสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ	62.21%
อันดับ 3	ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุโดยตรง	58.99%
อันดับ 4	เพิ่มช่องทางให้ญาติดำเนินการแทนได้	50.69%
อันดับ 5	ลดขั้นตอนการยื่นเอกสาร	48.16%

4. หากรัฐจะพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องใดบ้าง

อันดับ 1	ให้เงินสนับสนุนที่เหมาะสมกับช่วงอายุให้มากขึ้น	66.13%
อันดับ 2	มีระบบการรักษาพยาบาลที่ดี	59.91%
อันดับ 3	ดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบและดูแลระยะยาว	59.45%
อันดับ 4	ส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ จ้างผู้สูงอายุทำงานให้มากขึ้น	48.85%
อันดับ 5	ช่วยเหลือค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ารถโดยสาร	42.86%

5. โดยภาพรวม ผู้สูงอายุเชื่อมั่นต่อระบบสวัสดิการรัฐว่าจะสามารถรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยในอนาคตได้เพียงใด

อันดับ 1	ไม่เชื่อมั่น	62.90%
อันดับ 2	เชื่อมั่น	37.10%

*หมายเหตุ ข้อ 3 และ ข้อ 4 ผู้ตอบสามารถระบุความคิดเห็นได้มากกว่า 1 เรื่อง (ค่าร้อยละจึงคำนวณในแต่ละข้อ)

สรุปวิเคราะห์ผลโพล : ผู้สูงอายุกับระบบสวัสดิการรัฐ

“สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สำรวจความคิดเห็นเฉพาะผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และภูมิภาคต่าง ๆ เรื่อง “ผู้สูงอายุกับระบบสวัสดิการรัฐ” กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 434 คน (สำรวจทางออนไลน์และภาคสนาม) ระหว่างวันที่ 21-24 กรกฎาคม 2569 ผลการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมองว่าประเทศไทยยังไม่พร้อมในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ ร้อยละ 67.28 และเห็นว่าระบบสวัสดิการรัฐในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการเช่นกัน ร้อยละ 74.65 ส่วนเรื่องที่รัฐควรเร่งปรับปรุงมากที่สุดเพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการได้สะดวกขึ้น คือ มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในพื้นที่ ร้อยละ 65.90 และเรื่องที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ คือ ให้เงินสนับสนุนที่เหมาะสมกับช่วงอายุให้มากขึ้น ร้อยละ 66.13 อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมค่อนข้างไม่เชื่อมั่นว่าระบบสวัสดิการรัฐจะสามารถรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยในอนาคตได้ ร้อยละ 62.90

ดร.พรพรรณ บัวทอง ประธานสวนดุสิตโพล ระบุว่า จากผลสำรวจผู้สูงอายุส่วนใหญ่มองว่าสวัสดิการที่ดีควรครอบคลุมทั้งรายได้ สุขภาพ ที่อยู่อาศัย และการมีงานทำ ดังนั้นการเตรียมพร้อมสู่สังคมสูงวัยนั้นจึงต้องออกแบบระบบสวัสดิการที่ตอบโจทย์ความแตกต่างของผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม และช่วยให้ทุกคนเข้าถึงสิทธิได้อย่างเท่าเทียมและมีศักดิ์ศรีในชีวิต ไม่ใช่เป็นเพียงการหาเสียงชั่วคราวชั่วคราว สร้างภาระให้กับประชาชนมากกว่าช่วยเหลืออย่างจริงจัง

ดร.พรพรรณ บัวทอง
ประธานสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา บุญมาเลิศ อาจารย์ประจำโรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กล่าวว่า ผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อมั่นในระบบสวัสดิการของรัฐ มองว่าสวัสดิการที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ อันเนื่องมาจากการเข้าถึงบริการของรัฐยังไม่ได้รับการอำนวยความสะดวกเท่าที่ควร ที่น่าสนใจคือ ผู้สูงอายุไม่ได้ต้องการเงินช่วยเหลือเป็นประเด็นหลัก แต่เป็นเรื่องของการเข้าถึงบริการของรัฐที่ต้องสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากความต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในพื้นที่ การบริการถึงบ้าน และการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับข้อจำกัดด้านการเดินทางของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ผู้สูงอายุยังคงให้ความสำคัญกับหลักประกันพื้นฐานทั้งเงินสนับสนุนตามช่วงวัย การรักษาพยาบาลที่ดี และการดูแลระยะยาวอย่างเป็นระบบ มากกว่าการส่งเสริมอาชีพหรือการช่วยเหลือค่าครองชีพ เมื่อรวมกับความเชื่อมั่นต่ออนาคตของระบบที่อยู่ในระดับต่ำ จึงชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยควรต้องเร่งปฏิรูประบบสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างจริงจัง เพื่อรองรับสังคมสูงวัยที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วในอนาคตอันใกล้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา บุญมาเลิศ
อาจารย์ประจำโรงเรียนกฎหมายและการเมือง
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

OLDER PERSONS AND THE GOVERNMENT WELFARE SYSTEM

PROFILE	TOTAL	
	434	100.00%
GENDER		
MALE	184	42.40%
FEMALE	250	57.60%
EDUCATION		
BELOW BACHELOR'S DEGREE	296	68.20%
BACHELOR'S DEGREE	106	24.42%
OVER BACHELOR'S DEGREE	32	7.38%
OCCUPATION		
BUSINESS OWNER/TRADING	104	23.96%
AGRICULTURE	81	18.66%
RETIRE	138	31.80%
LABOURER	111	25.58%
MONTHLY INCOME		
BELOW 10,000	221	50.92%
10,000 – 19,999	115	26.50%
20,000 – 29,999	47	10.83%
30,000 – 49,999	36	8.29%
OVER 50,000	15	3.46%
AREA		
BANGKOK	135	31.11%
CENTRAL	77	17.74%
NORTH	76	17.51%
NORTHEAST	86	19.82%
SOUTH	60	13.82%

ผู้สูงอายุกับระบบสวัสดิการรัฐ

เพศ ☐ 1 ชาย ☐ 2 หญิง ☐ 3 LGBTQIA+

การศึกษา ☐ 1 ประถม ☐ 2 มัธยม ☐ 3 ปวช./ปวส./อนุปริญญา ☐ 4 ปริญญาตรี ☐ 5 สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ ☐ 1 ราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2 พนักงานบริษัท/เอกชน ☐ 3 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/อาชีพอิสระ ☐ 4 เกษตรกร/ประมง/ปศุสัตว์
☐ 5 นักเรียน/นักศึกษา ☐ 6 เกษียณอายุ/แม่บ้าน/พ่อบ้าน ☐ 7 รับจ้าง ☐ 8 อื่นๆ (ระบุ).....

รายได้ต่อเดือนของท่าน ☐ 1 ไม่เกิน 10,000 บ. ☐ 2 10,001-19,999 บ. ☐ 3 20,000-29,999 บ. ☐ 4 30,000-49,999 บ. ☐ 5 มากกว่า 50,000 บ.

พื้นที่ ☐ 1 กทม. ☐ 2 ภาคกลาง ☐ 3 ภาคตะวันออก ☐ 4 ภาคตะวันตก ☐ 5 ภาคเหนือ ☐ 6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ 7 ภาคใต้

- ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุ 60 ปีขึ้นไป ปัจจุบันมีจำนวนกว่า 14.2 ล้านคน หรือราว 22% ของประชากรไทย
- ระบบสวัสดิการรัฐ คือ การช่วยเหลือ ค้ำครอง สนับสนุนประชาชน และการดูแลกลุ่มเปราะบางโดยภาครัฐ สำหรับสิทธิในปี 2569 มีความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ลดค่าใช้จ่ายครัวเรือน ลดค่าใช้จ่ายเดินทาง และลดค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

1. ท่านคิดว่าประเทศไทยมีความพร้อมในการรองรับสังคมผู้สูงอายุเพียงใด

1. พร้อม
2. ไม่พร้อม

2. ท่านคิดว่าระบบสวัสดิการของรัฐในปัจจุบันเพียงพอต่อความต้องการของผู้สูงอายุมากน้อยเพียงใด

1. เพียงพอ
2. ไม่เพียงพอ

3. รัฐควรปรับปรุงเรื่องใดมากที่สุด เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสวัสดิการได้สะดวกขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1. เชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
2. ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุโดยตรง
3. เปิดบริการถึงบ้านสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ
4. พัฒนาระบบออนไลน์ให้ใช้งานง่าย
5. เพิ่มช่องทางให้ญาติดำเนินการแทนได้
6. มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในพื้นที่
7. ลดขั้นตอนการยื่นเอกสาร
8. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. หากรัฐจะพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1. การเข้าถึงบริการสาธารณะ
2. การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
3. การดูแลสุขภาพจิตและกิจกรรมทางสังคม
4. การรักษาพยาบาล
5. การส่งเสริมอาชีพหรือรายได้หลังเกษียณ
6. ขั้นตอนเอกสารและการตรวจสอบสิทธิ
7. ที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม
8. รายได้หรือเงินสนับสนุนการดำรงชีพ
9. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. โดยภาพรวม ท่านมีความเชื่อมั่นต่อระบบสวัสดิการของรัฐว่าจะสามารถรองรับสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยในอนาคตได้เพียงใด

1. เชื่อมมั่น
2. ไม่เชื่อมั่น